

Архитектурно-музеен резерват – с. Арбанаси

Арбанаси е едно от най-живописните стари селища в страната, разположено на едноименното скалисто плато, на 4 км. североизточно от Велико Търново. Основано през XV-XVI в. от преселници от Епирска Македония, то получава статут на вакъфско селище, собственост на зетя Рюстем паша и дъщерята на султан Сюлейман Великолепни Михримах, което е предпоставка за развитието му като богато търговско, животновъдно и занаятчийско селище с над 1000 къщи. Днес е известно с уникалната си жилищна архитектура и богато стенописаните арбанашки черкви.

Църква „Рождество Христово“. Строена в края на XVI и началото на XVII в. Богато стенописана в периода 1597 г.–1681 г. В галерията на църквата е най-ранното изображение на „Колелото на живота” - 1649 г., а в женското отделение е на източната стена е сцената „Страшният съд”- 1597 г. Иконостасът в параклиса „Йоан Кръстител” е едно от най-старите произведения на дърворезбеното изкуство по българските земи от XVII в. Храмът е част от комплекс, резиденция от която се е управлявала най-голямата Митрополия на Балканския полуостров - Търновската.

Църква „Св. Архангели Михаил и Гавраил“. Най-голямата в с. Арбанаси, построена и зографисана през XVII–XVIII в. Състои се от олтар, наос (мъжко отделение) с триконхална форма, сляп вътрешен купол и притвор (женско отделение), галерия с параклис на “Св. Параскева”. Ктиторски надпис свидетелства, че дарители са семейството на арбанашкия първенец хаджи Нику Култукли и жена му Кириаки. В параклиса е гробът на Константин Бранковани.

„Констанцалиевата къща“. Строена през XVII в., реконструирана няколко пъти. Къщата е двуетажна, типична арбанашка къща-крепост. Разположението на помещенията, подредбата и богатата им украса илюстрират бита и културата на жителите - богати арбанашки търговци от периода на разцвет на селището XVII-XVIII век.

Работно време:

понеделник – петък 9:00 - 18:00 (април - октомври)

събота и неделя 10:00 – 16:00

понеделник – петък 10:00 – 16:00 (ноември – март, след предварителна заявка)

Профилактика понеделник: 9:00 – 12:00

Пешеходни туристически маршрути към с. Арбанаси

Местност Дълбок дол - Църква „Св. Никола“

Начало: квартал „Асенов”, Велико Търново. Преминава се през висящия мост над р. Янтра. Отклонение вляво от асфалтовия път, водещ до местността Ксилифор по кафява маркировка. Преминава по скален венец с живописни панорамни гледки към Велико Търново. Време за преминаване: 1,30 ч.

Местност Дълбок дол - Малко и Голямо лако - с. Арбанаси

Начало: квартал „Асенов”, Велико Търново. Преминава се през висящия мост над р. Янтра. Отклонение при първата чешма, вляво на асфалтовия път, водещ до местността Ксилифор. Зелена маркировка. Изкачване на североизток, по дерето. След около 20 мин.: отклонение вляво към Малко лако (следи от стар римски път, удобно място за почивка); отклонение вдясно към Голямо лако (Римската чешма). Пътеката продължава по склона на север и излиза в югоисточния край на с. Арбанаси. Време за преминаване: 1,50ч.

Местност Ксилифор - Голямо и Малко лако – с. Арбанаси

Начало: хижа „Ксилифор” в местността Ксилифор, източно над Велико Търново. Тръгва се по синя маркировка. След около 50 мин. – отклонение по зелена маркировка за Голямо и Малко лако. Приятно изкачване по пътека в широколистна гора край течаща вода и подходящи за бивакуване кътове за отдих. Излиза се в югоисточния край на с. Арбанаси. Време за преминаване: 1,30ч.

Местност Ксилифор – телевизионната кула - конната база – с. Арбанаси

Начало: хижа „Ксилифор” в местността Ксилифор, източно над Велико Търново. Тръгва се по червена маркировка, посока север-североизток. Приятно 30 мин. изкачване по пътека в широколистна гора. В близост до края на пътеката се излиза на прогледно панорамно място с живописен изглед отвисоко към Велико Търново.

Излиза се на шосето с. Арбанаси – с. Шереметя. Вляво е телевизионната кула, вдясно – конната база. При избор на десния вариант, по полски път се стига в с. Арбанаси. Време за преминаване: 1 час.

Квартал „Асенов” - местността Каменец - с. Арбанаси

Начало: квартал „Асенов”, Велико Търново. Преминава се през висия мост над р. Янтра. В близост до обръщането пред бившата текстилна фабрика се тръгва в посока север-североизток по жълта маркировка. След около 20 мин. изкачване по пътеката, успоредна на асфатовия път Велико Търново – с. Арбанаси се стига до оформен кът за отдих. Продължението на пътеката излиза в западния край на с. Арбанаси. Време за преминаване: 1 час.

Разклона (североизток от Велико Търново) - Гарга баир – местността Каменец - с. Арбанаси

Начало: разклона за с. Арбанаси и манастир „Св. Троица”. Тръгва се в посока север-североизток по жълта маркировка. След около 40 мин. изкачване до вр. Гарга баир, следва преминаване по Арбанашкото плато и достигане след 30-40 мин. до местността Каменец. Пресича се асфалтовия път и се влиза в с. Арбанаси от западна посока. Време за преминаване: 1,30ч.

За заявки и информация:

ТД „Трапезица -1902”, Велико Търново

Тел./факс : 062/ 63 58 23;

e-mail: trapezitca_1902@abv.bg